

gifterne til Undervisningen. Det vilde være heldigt at faa dette Spørgsmaal overvejet, som navnlig er af Vigtighed indenfor vort Lands Grænser, hvor vi har de tre Former for Undervisning, nemlig dels Staten som den ledende, dels Kommunen som den ledende og dels de private som de ledende, en Tilstand, som jeg ønsker, vi maatte beholde, idet hver af disse tre Former for Skoleledelse har sin bestemte Karakter, sin Ejendommelighed og ogsaa sine virkelige Fordele fremfor de andre. Ved at beholde alle disse forskellige Former vil vi faa en mere rig Undervisning, en mere rig Paavirkning af de forskellige Skoleformer, end hvis man gaar over til, at det alene er Staten eller Kommunen eller de private, der er ledende. Derfor mener jeg, at det er af stor Betydning, at en saadan Kommission kommer til en grundig og indgaaende Overvejelse af, hvordan man kunde tænke sig at ordne det pekuniære Forhold, altsaa de økonomiske Byrder, som med Hensyn til Undervisningen skal falde henholdsvis paa Stat, Kommune og private.

Endelig kunde der være Tale om muligvis at overveje en Ordning af det øverste pædagogiske Tilsyn med hele Skolevæsenet. Nu er det jo ordnet saaledes, at lige under Ministeriet som Mellemedlem staar for de højere fuldstændige Almenskoler, Gymnasieskolerne, en Undervisningsinspektør, for Realskolerne og Mellemskolerne ogsaa en Undervisningsinspektør og endelig for Folkeskolen en Konsulent for Ministeriet. Men idet disse tre Embedsmænd, der har hver sin Skoleart, staar uafhængige af hverandre, sker det undertiden, hvilket afføder visse Vanskeligheder for Ministeriet, at de afgiver modsatte Betænkninger og giver modsatte Raad i Tilfælde, hvor Skoleformerne støder sammen, og saa har man den Vanskelighed, at man ikke ved, hvilken af dem man skal følge. Det var maaske rigtigst, at man fik en Nyordning, som man ganske vist kunde gennemføre uden en saadan Kommission, men det vilde dog være rart at høre, hvad en saadan Kommission sagde om en Ordning som den, at de 3 Inspektører sad sammen i et Fællesraad. Man kunde ogsaa tænke sig at indrette noget lignende som i Sverige og andre Lande, en Direktør i Spidsen med Inspektører under sig, men i hvert Fald en Ordning, hvorved man fik en mere samlet Form i den øverste Ledelse end den Ordning, vi har nu. — Endelig kommer der jo alle de Spørgsmaal, som falder ind under det egentlige pædagogiske, alle de Spørgsmaal, der vedrører Timefordelingen, f. Eks.

i Folkeskolen Spørgsmaalene om heldags eller halvdags eller hveranden eller hver Dags Undervisning eller den Ordning, de har i Jylland med længere Skolegang om Vinteren for de ældre Børn og kortere om Sommeren og omvendt for de smaa.

Alle disse forskellige Skoleordninger, som vi har, kunde trænge til en Overvejelse og til en Gennemgang, for at man kan faa en Betænkning, som kan foreslaa en ny Ordning eller flere forskellige Ordninger efter hvert Steds Krav. Det var altsaa Grunden til Fremsættelsen af dette Lovforslag. Efter det Lovforslag, jeg fremsatte i det andet Ting, skulde Kommissionen være ret stor, idet den skulde bestaa af 38 Medlemmer. Naar jeg havde foreslaaet den saa stor, var det, fordi jeg havde tænkt mig, at en saadan Kommission uvilkaarlig efter at have haft en saakaldt Generaldebat, som man i Regelen har i en Kommission, vilde dele sig i to Afdelinger, en, der nærmest behandlede, hvad der vedrørte Folkeskolen, og en, der behandlede, hvad der vedrørte de højere Skoler. Og da jeg tillige tænkte mig, at der i Kommissionen foruden en stærk Repræsentation for de direkte interesserede, Forældrene, ogsaa burde være en stærk Repræsentation af de sagkyndige eller dem, som egentlig havde Arbejdet i Skolerne, enten Lærere eller tilsynsførende eller lignende, havde jeg foreslaaet, at der til Medlemmer af Kommissionen valgtes 12 af Rigsdagen og 24 af Ministeriet og saa to Formænd, en for hver af de to Afdelinger af Kommissionen. Det var foreslaaet af Hensyn til, at jeg ansaa de af Rigsdagen valgte Medlemmer som Repræsentanter for Forældrene — det maa Rigsdagens Medlemmer dog anses for, det er dem, der repræsenterer Folket og de Interesser, der findes i Befolkningen —, og saa tænkte jeg mig de andre mere som Repræsentanter for dem, der havde det daglige Arbejde i Skolen, foruden sagkyndige. Jeg maa dog tilføje om Størrelsen af Kommissionen, at i al Almindelighed er jeg ikke Tilhænger af store Kommissioner, en mindre Kommission arbejder i Regelen bedre end en stor, i alt Fald naar det drejer sig om en Kommission, der har et bestemt enkelt Formaal. Men naar det drejer sig om en Kommission, der har saa mange Formaal, som denne skal have — thi det er ganske givet, at det vil gaa i denne Kommission som i de fleste større Kommissioner, at den, efter at der er ført en Generaldebat, vil dele sig i en Række Smaaudvalg, f. Eks. paa 5—7 Medlemmer, som tager de enkelte Spørgsmaal, f. Eks. de Hovedspørgsmaal, jeg nævnedes for, men